

DECIZIA

Consiliului de conducere al Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare
nr. 1 din 31 martie 2023
cu privire la respingerea contestației referitoare la decizia Consiliului de conducere
nr. 6 din 24 februarie 2023, pct. 16

În temeiul prevederilor Metodologiei de conferire și confirmare a titlurilor științifice (HG nr. 497 din 23.10.2019) și a prevederilor Regulamentului privind soluționarea petițiilor depuse la Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare – ANACEC (decizia Consiliului de conducere nr. 58 din 26.03.2021), ANACEC a examinat contestația depusă de Aliona Grati, doctor habilitat, profesor universitar, conducător științific și Rodica Gotca, fostă doctorandă a Școlii doctorale Științe Umaniste a Universității de Stat din Moldova (nr. de intrare 200 din 14.03.2023) la decizia Consiliului de conducere al ANACEC nr. 6 din 24.02.2023, pct.16, de confirmare a titlului științific de doctor doamnei GOTCA Rodica, în urma susținerii tezei „Textul ergodic și impactul lui asupra conceptului de literatură”, specialitatea 622.03. *Teoria literaturii*, la 12 decembrie 2022, cu atribuirea calificativului „Foarte bine”.

În urma examinării contestației și a reexaminării rezultatelor evaluării tezei și dosarului pentru confirmarea titlului științific de către experții evaluatori se constată următoarele:

- 1) Procedura de evaluare a tezei de doctorat și a dosarului de confirmare a titlului științific dnei Rodica Gotca a fost respectată. Teza a fost evaluată de către 2 experți evaluatori, care au propus atribuirea calificativului „Foarte bine”, rezultatele evaluării fiind discutate și aprobate în cadrul Comisiei de experți în științe umaniste cu 13 voturi din 13 membri prezenți (procesul-verbal nr.1 din 13.02.2023). Rezultatele evaluării au fost validate în cadrul Comisiei de profil în cercetare și inovare cu 6 voturi din 6 membri prezenți (procesul-verbal nr. 1 din 20.02.2023). În baza acestor evaluări, Consiliul de conducere al ANACEC prin decizia nr. 6 din 24.02.2023, pct.16, a confirmat, unanim, titlul științific de doctor dnei Rodica Gotca cu atribuirea calificativului „Foarte bine”.
- 2) Modificarea calificativului „Excelent”, atribuit de către Comisia de doctorat, cu calificativul „Foarte bine”, în urma evaluării în cadrul ANACEC, a fost justificată, iar argumentele prezentate în contestație pentru atribuirea calificativului „Excelent” sunt neîntemeiate. Motivația acestei constatări este prezentată în anexă (11 pag.), care este parte integrantă a prezentei decizii.

Astfel, Consiliul de conducere al ANACEC, în baza atribuțiilor legale pe care le deține,

DECIDE:

1. Se respinge contestația depusă de Aliona Grati, doctor habilitat, profesor universitar, conducător științific și Rodica Gotca, fostă doctorandă a Școlii doctorale Științe Umaniste a Universității de Stat din Moldova (nr. de intrare 200 din 14.03.2023) la decizia Consiliului de conducere al ANACEC nr. 6 din 24.02.2023, pct.16 și se menține decizia inițială.

2. Direcția evaluare în cercetare și inovare va informa contestatarul privind decizia luată.

Prezenta decizie poate fi contestată în instanța de judecată termen de 30 de zile de la comunicare, în condițiile legii.

Președinte

Andrei CHICIUC

Secretar general

Sergiu BACIU

Motivația

respingerii solicitării de atribuire a calificativului „Excelent” la teza „Textul ergodic și impactul lui asupra conceptului de literatură”, autor Rodica Gotca

În conformitate cu prevederile Regulamentului de atribuire a calificativelor tezelor de doctorat (Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 514 din 05.12.2017), o cerință obligatorie pentru atribuirea calificativului „Excelent” este publicarea a „cel puțin 2 articole în reviste științifice incluse în bazele de date internaționale Web of Science sau SCOPUS”. În lista lucrărilor științifice, inclusă în dosarul pentru confirmarea titlului științifice a dnei Rodica Gotca prezentat la ANACEC de către Universitatea de Stat din Moldova, este indicat un singur articol într-o revistă Scopus („COGITO”) cu sintagma „(în curs de publicare)”. Drept confirmare a publicării acestei lucrări în dosar este prezentată o copie a unei scrisori venite de pe un email particular, în care se indică că „Articolul Dvs este în procesul de peer review...”. Astfel, conform dosarului prezentat, candidatul la titlul științific nu are publicat niciun articol în reviste științifice incluse în bazele de date WoS sau Scopus. În lipsa acestora, calificativul atribuit la criteriul „Publicarea în ediții științifice / prezentarea la conferințe științifice” nu poate fi „Excelent”. Iar conform pct. 15 al Regulamentului menționat, calificativul final al tezei „nu poate fi superior calificativului atribuit la criteriul *Publicarea în ediții științifice/prezentarea la conferințe științifice*”.

Regulamentul de atribuire a calificativelor tezelor de doctorat prevede că în științele umaniste, publicarea în reviste științifice din bazele de date internaționale Web of Science sau Scopus nu este obligatorie pentru atribuirea calificativului „Excelent”, în cazul în care tezele de doctorat „abordează tematici de cercetare cu caracter local”. Teza „Textul ergodic și impactul lui asupra conceptului de literatură” nu poate fi încadrată în această sintagmă după conținut, iar scopul, obiectivele, concluziile și alte elemente importante ale lucrării științifice nu fac nicio referință la un loc anume. Propunerea unei noi discipline, Ergocritica, prezentată drept rezultat științific important al cercetării, nu se poate limita la un anumit spațiu. Invocarea în contestație a faptului că „local” se referă la faptul că, din Republica Moldova este doctorandul, instituția în care s-a efectuat cercetarea, unii cercetători lucrările cărora sunt analizate / citate și alte asemenea, nu poate fi acceptată, altminteri practic toate tezele susținute în Republica Moldova s-ar încadra în această categorie. Menționăm că, prin scrisoarea nr. 01-51 din 24 noiembrie 2017 adresată Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, Consiliul Național pentru Acreditare și Atestare, a cărui vicepreședinte în acea perioadă era dna Aliona Grati, a fost de acord cu prevederile ce se referă la două articole în reviste WoS / Scopus și tematicile de cercetare „cu caracter local” și cu aprobarea Regulamentului de atribuire a calificativelor tezelor de doctorat, lucru care s-a produs în scurt timp.

Experții evaluatori ai tezei de doctorat au atribuit calificativul „Foarte bine” nu doar la criteriul „Publicarea în ediții științifice / prezentarea la conferințe științifice”, ci la majoritatea criteriilor prevăzute în acest act, argumente în favoarea acestei decizii fiind prezentate în continuare.

- Afirmării radicale și riscante, chiar de la începutul tezei: „*TIC are un impact decisiv asupra întregului fenomen literar, deoarece, în momentul în care textul publicat pe hârtie devine text electronic, se schimbă literatura.*” (p.9);

- O afirmație discutabilă: „*Acest tip de text - virtual, în variante, digital, interactiv, al cyberspațiului - a fost numit „ergodic” de cercetatorul norvegian Espen Aarseth. Spre deosebire de textul scriptic tradițional (bidimensional, „aplatizat” pe suportul real, consistent, al paginii de hârtie), textul ergodic este un text electronic, „adâncit” în tridimensionalitatea virtuală a ecranului de computer. În consecință, el nu mai funcționează pe o suprafață (cea a foi tipărite, pe care o întoarcem cu degetul), ci pe o interfață (a ecranului digital, răspunzând*

comenzilor/ciclurilor de pe tastatura calculatorului). **Cybertextualitatea trebuie văzută ca echivalentul unui mod de scriere îndrăzneț, postmodern, interconectat cu evoluția tehnologică a societății postindustriale.**" (p.9). S-a schimbat de fapt forma, nu, neapărat, și esența literaturii. Textul adâncit, textul în straturi funcționează și în dimensiunea sa biplană, tot în postmodernism...

- Întrebare: a lansat oare o teorie a literaturii Gheorghe Crăciun?: „Pornind de la teoriile lansate de Gh. Crăciun, A. Marino, R. Wellek și A. Warren, I. Talianov, R. Jakobson, T. Eagleton, J. Culler și de alți teoreticieni, am încercat să dăm o nouă orientare abordărilor teoretice ale literaturii în epoca digitalului, în funcție de trăsăturile relevante ale acesteia." (p.28).

- O concepție discutabilă: „Odată trecută prin atâtea schimbări, literatura își poate preciza din nou menirea sa. Dacă literatura tradițională era menită să exprime adevărul și concepția despre viață (Wellek și Warren), atunci literatura ergodică digitală vine **întâi de toate să distreze**, să provoace plăcerea jocului și să-i livreze cititorului conținutul într-o manieră în care acesta să aibă mari posibilități de alegere." (p.29).

- Greșeli de punctuație (inclusiv virgule între subiect și predicat):

- „Revenind la filosofii **antici, și la cele** specificate de R. Wellek și A. Warren cu privire la adevăr ca scop primordial al literaturii, observă că Gh. Crăciun este de aceeași părere, specificând că „poetii pot să scrie despre lucruri inexistente și imposibile, și cu toate acestea sa aibă dreptate. Există - consideră Aristotel - un adevăr al operei care nu are nimic comun cu adevărul cunoașterii științifice sau filosofice" [25, p. 38]." (p.26).
- „**Mihail Bahtin specifică în Probleme de literatura și estetică, faptul** că orice valoare culturală ori punct de vedere creativ trebuie să se integreze în unitatea semantică a culturii, să nu rămână doar o existență istorică ori psihologică, ceea ce indică faptul că literatura este o parte inherentă a culturii și are drept scop reflectarea acesteia în dezvoltarea ei [130, p. 10]." (p.27).
- „Altfel spus, **jocurile textuale, sunt** depozite de informații generate de cititoruljucător, care pot fi modificate în raport cu acțiunile/deciziile utilizatorului." (p.80).
- „**E. Aarseth menționează că în prezent, există** mai mult de treizeci de tipuri diferite de MUD-uri în Internet, iar 536 de jocuri sunt listate ca fiind rulate pe diverse mașini în rețea." (p.88)
- „**Cybertextul, reprezintă** rezultatul îmbinării armonioase a activității umane cu cea mecanică, fiind un text aflat în mediul virtual și funcționând după aceleași principii precum jocul, solicitând interacțiunea cu cititorul său." (p.99).
- „Toate aceste **particularități ale domeniului TIC, determină** apariția unei baze de resurse fundamentale de cercetări, analize și metodologii." (p.101)

- Scăpări de literă care deformează sensul: „Menirea literaturii ține nu doar de aspectul etic, ci și de cel estetic, **e frumusețea** limbii vorbite de un popor, care poate fi asigurată doar datorită literaturii scrise și citite de acesta." (p.27).

- Greșeală stilistică: „Parcurgerea definițiilor literaturii ne oferă unele instrumente funcționale, care ajuta la interpretarea fenomenului. Acestea însă necesită a fi completate cu suficiente instrumente de analiză a fenomenului literar ergodic, **fapt de care constituie obiectivele noastre din capitolele care urmează.**" (p.29).

- Concluzie (cap. I) care se bate cap în cap cu cea anterioară: „Evoluția literaturii marcate de tehnologii nu diminuează trăsăturile sale anterioare, ci le sporește pe acestea, le racordează direcțiilor de dezvoltare a textului trecut din mediul de hartie în cel electronic. **Literatura face o mișcare spre alte forme, păstrându-și calitățile literare.**" (p.29).

- Recomandări la sfârșitul tezei care par să fie înaintate însuși autorului lucrării:
 - „• publicarea unei monografii, în care conținutul tezei va reflecta partea teoretico-aplicativă a interpretării fenomenului literar ergodic;
 - publicarea acestui studiu în format electronic, oferind în cuprinsul său hyperlink-uri, secvențe video, animații astfel ca formele textuale prezentate să fie ilustrate elocvent și însăși lucrarea să fie un text ergodic digital;” (p.161).
- Surse webografice la sfârșitul lucrării care nu sunt descrise conform cerințelor bibliografice (este dat doar linkul, fără a indica titlul documentului citat și alte metadata).
- Listă a figurilor care indică paginile din text unde sunt menționate figurile și nu paginile din text unde se află aceste figuri (ceea ce face mai dificilă găsirea acestora); numerotarea figurilor se face având în vedere numărul capitolului în care ele sunt menționate (de ex., 3.1 sau 4.2), deși ele sunt incluse în anexa 2.
- Repetări de fragmente:
 - „Deoarece scrisul a fost întotdeauna o activitate spațială, putem presupune că textul ergodic a fost practicat mult timp ca scriere liniară. Probabil cel mai cunoscut exemplu de cybertext din antichitate este textul chinezesc al înțelepciunii oraculare, de asemenea cunoscut sub numele de Cartea Schimbărilor, textul este din timpul dinastiei Chou de Vest și a fost scris de către mai mulți autori. Sistemul acestuia l-a inspirat și pe G. W. von Leibniz, care a dezvoltat matematica binară folosită astăzi de computerele digitale. Textul este alcătuit din șaizeci și patru simboluri sau hexagrame, un hexagram conține un text principal și șase mici, unul pentru fiecare linie. Prin manipulare în conformitate cu un principiu de randomizare, textele a două hexagrame sunt combinate, producând unul din 4096 de texte posibile.” (p.39) și
 „Deoarece scrisul a fost întotdeauna o activitate spațială, putem presupune că textul ergodic a fost practicat mult timp ca scriere liniară, iar unul dintre cele mai cunoscute exemple ar fi cel analizat de E. Aarseth – textul chinezesc al înțelepciunii oraculare, cunoscut sub numele de Cartea Schimbărilor (I Chang), din timpul dinastiei Chou de Vest, scris de către mai mulți autori. Sistemul de constituire și lectură a acestui text l-a inspirat și pe G. W. von Leibniz să fondeze matematica binară folosită astăzi de computerele digitale. E. Aarseth descrie acest text ca pe o construcție din șaizeci și patru simboluri sau hexagrame, un hexagram conține un text principal și șase mici, unul pentru fiecare linie. Prin manipulare în conformitate cu un principiu de randomizare, textele a două hexagrame sunt combinate, producând unul din 4096 de texte posibile.” (p.54)
 - „În studiul literaturii, ca și în filosofia mai largă a culturii, digitalizarea este percepută în egală măsură ca avantaj tehnologic și ca amenințare la adresa unei identități umane autoreflexive. Pe de o parte, ea înlesnește deschiderea și mobilitatea comunicării, acordând o amploare fără precedent industriei literaturii de divertisment, genurilor populare, însă pe de alta, se face vinovată de o anumită dezumanizare” [122, p. 29].” (p.43) și
 „În studiul literaturii, ca și în filosofia mai largă a culturii, digitalizarea este percepută în egală măsură ca avantaj tehnologic și ca amenințare la adresa unei identități umane autoreflexive. Pe de o parte, ea înlesnește deschiderea și mobilitatea comunicării, acordând o amploare fără precedent industriei literaturii de divertisment, genurilor populare, însă pe de alta, se face vinovată de o anumită dezumanizare. [53]” (p.110). Menționăm că deși textul fragmentelor este identic, sursele la care se face trimitere sunt diferite (!).
- Figuri preluate din alte surse, fără a fi indicate sursele originale, exemple de preluare dintr-o singură sursă fiind indicate în tabelul 1.

În procesul de examinare a dosarului pentru confirmarea titlului științific a doamnei Rodica Gotca au fost identificate și alte încălcări ale eticii și deontologiei profesionale. Astfel, textul unei

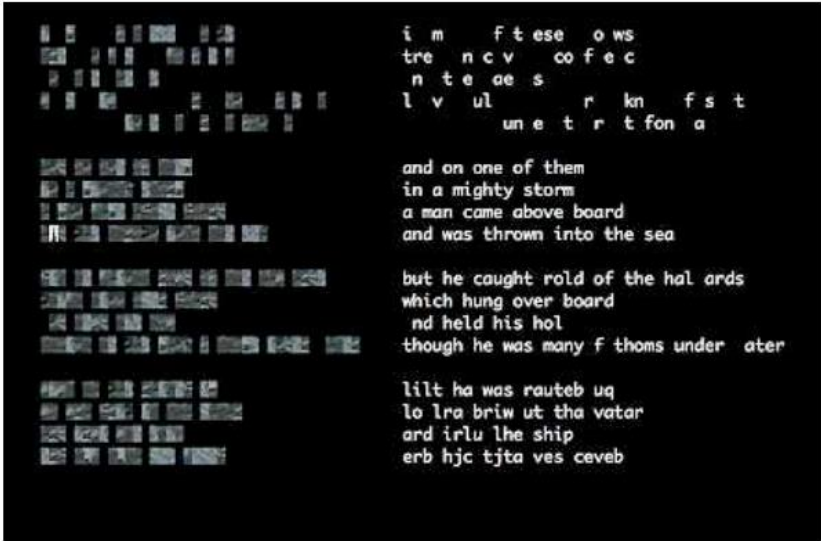
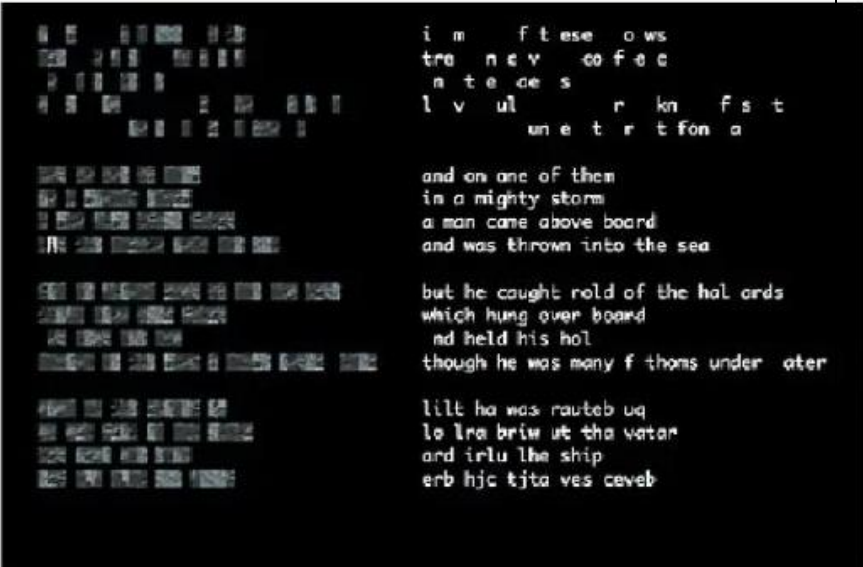
teze la o conferință se regăsește aproape integral în articolul dintr-o revistă, însă în lista lucrărilor din dosar acestea figurează ca două publicații distincte:

GOTCA, Rodica. Videopoezia – o reciclare cyber a poeziei. In: <i>Patrimoniul cultural de ieri – implicații în dezvoltarea societății durabile de maine dedicată zilelor europene ale patrimoniului</i>. Ediția 1, 23-24 septembrie 2019, Chișinău. Chișinău, Republica Moldova: Biblioteca Națională a Republicii Moldova, 2019, p. 42. ISBN 978-9975-3290-4-0.	GOTCA, Rodica. Videopoetry – a cyber recycling of poetry. In: <i>Journal of Romanian Literary Studies</i>. 2019, nr. 19, pp. 744-749. ISSN 2248-3004.
Evoluția TiC a facilitat o reciclare a culturii, fapt confirmat prin digitalizarea literaturii postmoderne, proliferarea diverselor specii ale poeziei digitale care apare și se dezvoltă în cyberspațiu (click-poezie, cyberpoezie, E-poezie, holopoezie, Google poezia, videopoezia etc.). Videopoezia este o formă specială de artă video care cuprinde texte de poezie elaborate la diferite nivele acustice și vizuale, aflate în spațiul Web și accesibile în rețea în diverse aplicații, printre care și YouTube. Videopoezia nu este o demolare a poeziei tradiționaliste, nici măcar a celei postmoderniste, este o reciclare a tot ce este artă, estetic, spectaculos, deci valoros. Atestăm o literatură confortabil amplasată în spațiul online, ieșită din cercul hermeneutic în așteptarea unei abordări la fel digitalizate pentru că cyberspațiul poate fi studiat doar aflându-ne în el, traversându-l, făcând click, deschizând ferestre, instalând aplicații	The new form of poetry subject, supported by ICT means, the digital one, proliferating between different literary species that appear and develop in cyberspace (i.e. cyber poem or cyber poetry, e-poetry, holopoetry, Google poetry, video poetry, etc.). The Video Poetry is a poetry with a special form, it's a video Art including poetry texts framed upon different acoustic and visual levels; it can be found within World Wide Web, but also through different online Apps, including You Tube Channels. I guess that proves the Video poem is far from demolishing the Traditional Poetry nor the Postmodernism one, it's just a recycled form of Arts Videopoezia nu este o demolare a poeziei tradiționaliste, nici măcar a celei postmoderniste, este o reciclare a tot ce este artă, estetic, spectaculos, deci valoros. Avem de a face cu o literatură confortabil amplasată în spațiul online, ieșită din cercul hermeneutic în așteptarea unei abordări la fel digitalizate, pentru că cyberspațiul poate fi studiat doar aflându-ne în el, traversându-l, făcând click, deschizând ferestre, instalând aplicații.

Referitor la invocarea în contestație drept argument pentru atribuirea calificativului „Excelent” a deciziei respective a „celor cinci membri avizați cu lucrări în domeniu ai Consiliului de susținere” (corect ar fi – *Comisiei de susținere*), menționăm că în afară de conducătorul de doctorat, în Comisia de susținere doi referenți au atribuit calificativul „Excelent”, iar ceilalți doi referenți au atribuit calificativul „Foarte bine”.

Enumerarea distincțiilor și premiilor obținute de către doctorandă, în urma publicării rezultatelor cercetării doctorale într-o monografie colectivă (rezultat al unui proiect de cercetare), nu este relevantă în contextul prevederilor Regulamentului de atribuire a calificativelor tezelor de doctorat. Mai mult decât atât, nu este recomandabilă efectuarea aceleiași cercetări în cadrul a două proiecte diferite, finanțate din bugetul de stat (grant doctoral și proiect științific în cadrul Programului de Stat).

Tabelul 1. Exemple de preluare a figurilor dintr-o lucrare științifică, fără a fi indicate sursa originală

GATTASS BARROSO, Luciana. Literatura Digital: Desafios Teóricos e Estéticos. Tese de Doutorado – Departamento de Letras, Rio de Janeiro: Pontifícia Universidade Católica do Rio de Janeiro, 2011. 192 p. Certificação Digital Nº0710504/C https://www.academia.edu/6366921/Luciana_Barroso_Gattass_Digital_Literature_Theoretica_I_and_Aesthetic_Reflections?email_work_card=view-paper	Gotca Rodica, Textul ergodic și impactul lui asupra conceptului de literatură, teză de doctor în filologie, Chișinău, 2022 http://www.cnaa.md/files/theses/2022/58764/rodica_gotca_thesis.pdf
p.32 Fig. 2. Image of <i>Overboard</i> by John Cayley. In the above picture, whilst the first verse sinks, verses 2 and 3 are at different degrees of reappearance.	p.188 Fig. 4.6. Captură de ecran din <i>Overboard</i> de John Cayley

p.38

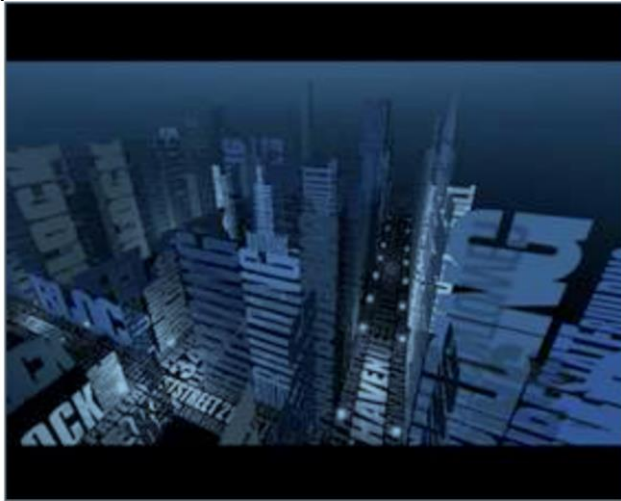

Fig. 3. Alex Gopher and Antoine Bardou-Jacquet's *The Child* (1999) - Screenshot (1).

p.187

Fig. 4.4. Captură de ecran din *The Child* (1999) de Alex Gopher și Antoine Jacquet

p.40

Fig. 5. Jeffrey Shaw's *Legible City* (1989-91).

p.187

Fig. 4.5. Captură de ecran *Legible City* (1989-91) de Jeffrey Shaw

p. 59

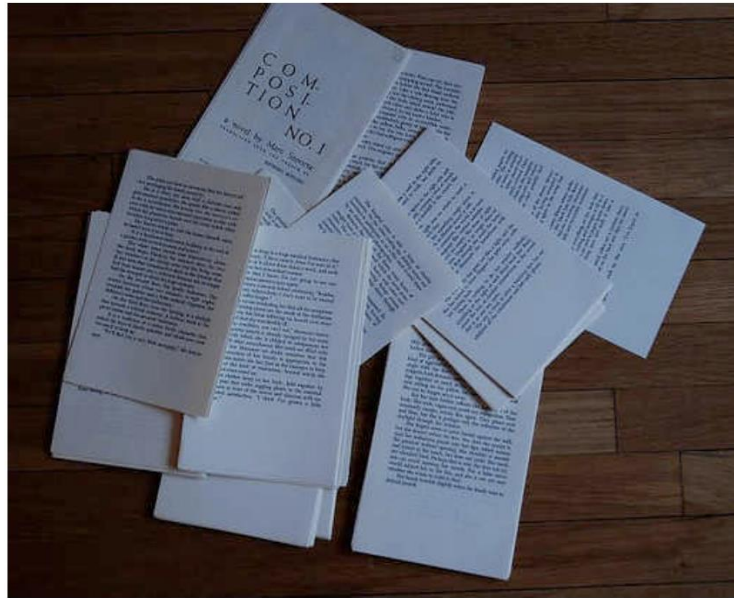

Fig. 9. Image of Marc Saporta's *Composition No. 1*.

p. 178

Fig. 3.2. Imagine a lucrării lui M. Saporta *Composition No. 1*

p.69

Agent before alteration

Agent after 1 alteration

Agent after 3 alterations

Fig. 10. Image of *The Impermanence Agent* – Noah Wardrip-Fruin (2003).

p.178

Fig. 3.1. Capturi de ecran din *The Impermanence Agent* de Noah Wardrip- Fruin (2003)

Agent before alteration

Agent after 1 alteration

Agent after 3 alterations

p. 87

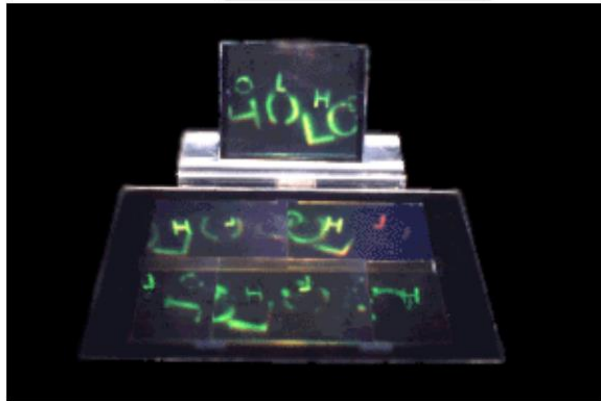
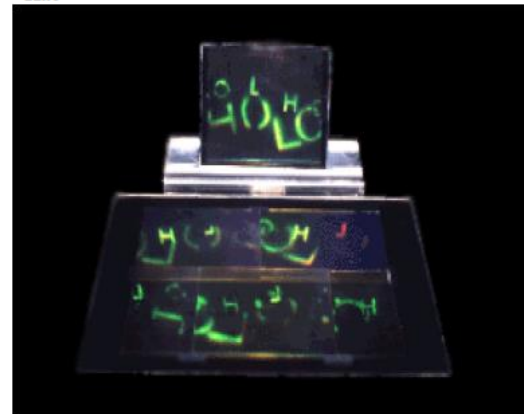

Fig. 11. *HOLO/OLHO (HOLO/EYE)* 25 x 30 cm. Reflection holograms mounted on wood and Plexiglass. (1983) UECLAA Collection, University of Essex, UK.

p. 191-192

Fig. 4.16. *HOLO/OLHO*. 25x30 cm, 1983, Colecția UECLAA, University of Essex, UK, de E.

Kac

p. 91-92

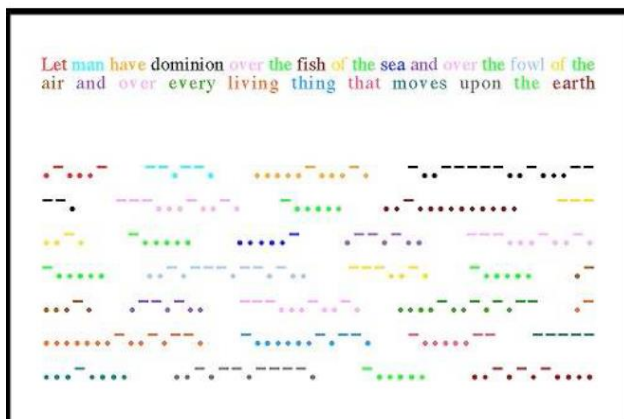
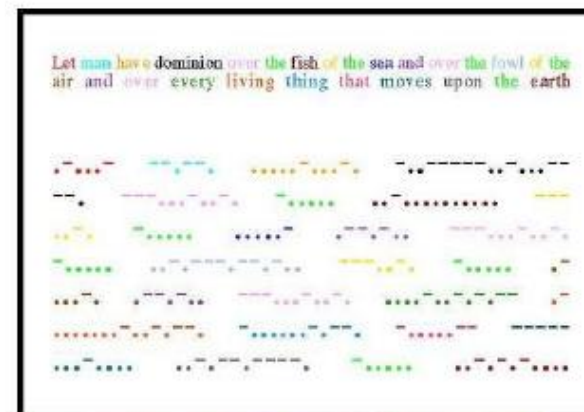

Fig. 14. Translation of the biblical sentence into Morse code. (Back wall).

p. 192

Fig. 4.17. Convertirea în Codul Morse a frazei biblice

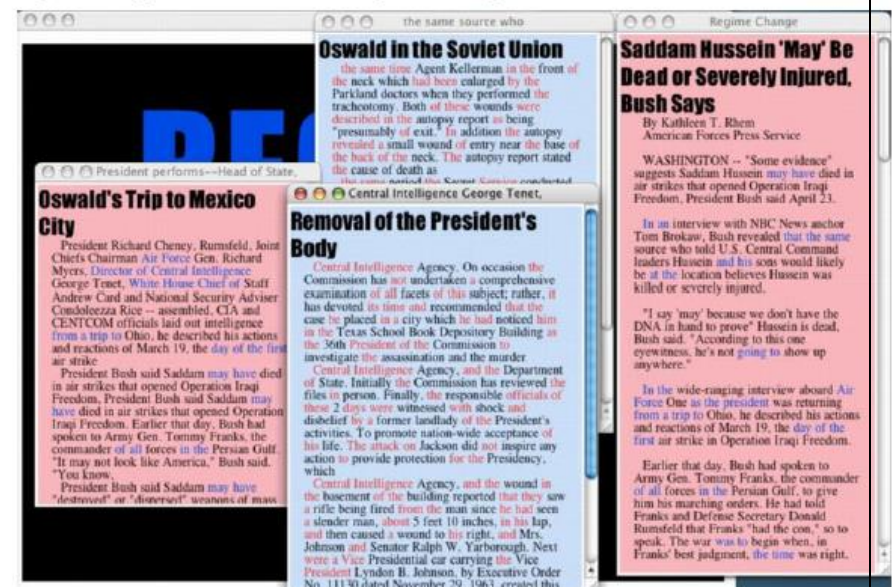
p.102

Fig. 15. Noah Wardrip-Fruin's *Regime Change* (2003). *Regime Change* starts off with a news article from April 2003, following the US incursion on Iraq. NWF explains that playing *Regime Change* "generates texts from a document that records a different US attitude toward presidential assassination and eyewitness intelligence – i.e., the report of the Warren Commission" (<http://www.turbulence.org/Works/twotxt/rc-index.htm>).

p. 185

Fig. 4.1. Captură de ecran din *Regime Change*

p. 102

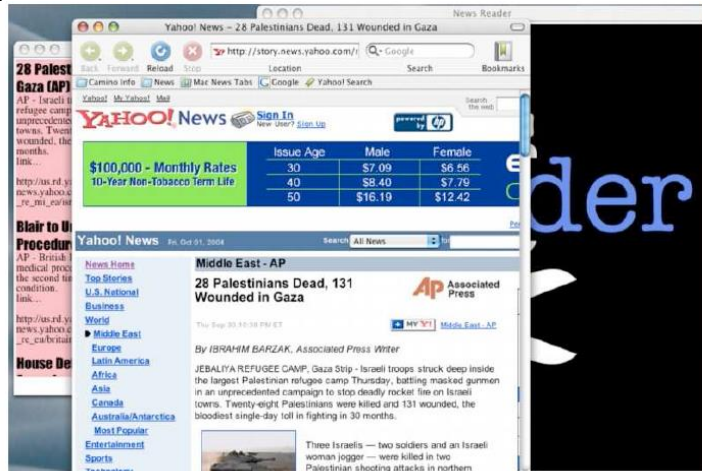
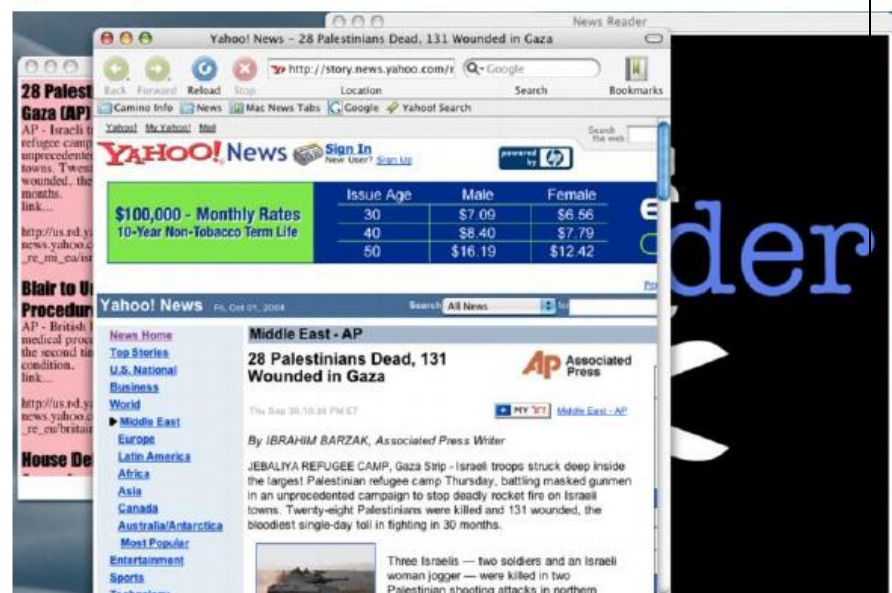

Fig. 16. Noah Wardrip-Fruin's *News Reader* (2004) is a software program "for reading and playing the network news environment" (<http://www.turbulence.org/Works/twotxt/nr-index.htm>). The algorithm operates on a feedback loop that culls "top stories" from Yahoo! News' RSS feed and manipulates user interaction in order to generate and re-introduce alternate press stories into starting texts.

p. 186

Fig. 4.2. Captură de ecran din *News Reader*

p. 115-116

Fig. 20. Electronic Literature Collection Vol. 1 (<http://collection.eliterature.org/1/>).

p. 129

ra terra ter
rat erra ter
rate rra ter
rater ra ter
raterr a ter
raterra terr
arattera ter
rarattera te
rrarattera t
errarattera
terrarattera

Fig. 22. Décio Pinatari's *Terra* (1956).

p. 186

Fig. 4.3. Captură de ecran din ELC

p. 188

Fig. 4.7. *Terra* (1956) de Décio Pinatari

ra terra ter
rat erra ter
rate rra ter
rater ra ter
raterr a ter
raterra terr
arattera ter
rarattera te
rrarattera t
errarattera
terrarattera

p. 130

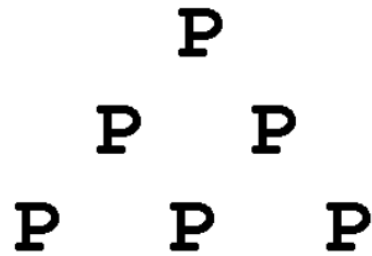
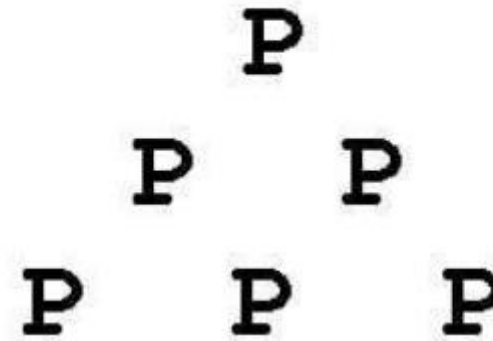

Fig. 23. Ana Maria Uribe's *Gymnasia* (1998). In the animated version the P's become R's, thus mimicking an elongation drill in gymnastics.

p. 188

Fig. 4.8. *Gymnasia* (1988) DE Ana Maria Uribe

p. 138

Fig. 24. Still Image from *Text Rain* by Romy Achituv and Camille Utterback (1999).

p. 189

Fig. 4.9. Poză a instalației *Text Rain* (1999) de Romy Achituv și Camille Utterback (1999)

